

[Fuglsang.]

ske småbrugere, fiskere o. s. v., som vil nyde gavn af en sådan handel. Jeg tænker på arbejderne, jeg tænker på de koner, som med et suk fortæller, hvor længe det faktisk er siden, de har haft penge mellem hænder, blot fordi der har været ført en politik, som har gjort deres mænd arbejdsløse. Jeg tænker på de forfrosne børn, jeg ser hjemme i min egen gade, som fryser i deres altfor tynde tøj, blot fordi vi har en rigsdag, der godt nok op til et valg siger: fader må ikke blive arbejdsløs, men som efter valget har glemt den arbejdsløse, der er blevet arbejdsløs, vel at mærke ikke alene på grund af kreditstramningen, men i høj grad på grund af den handelspolitik, der er ført.

Alt dette om udvidelse af handelen til alle sider er ikke noget, der blot siges af os kommunister. Det er ting, der gang på gang er fremdraget af f. eks. den mellemfolkelige europæiske økonomiske samarbejdsorganisation og af fremtrædende folk som den svenske professor Myrdal.

Jeg kan også henvise til, hvad vore nabolande Sverige og Finland har præsteret. Et land som Sverige har ikke alene gennemført eksportkreditter som dem, vi arbejder med, men Sverige har netop i de senere år øget sin østhandel i betydelig grad. Den androg i 1949 322 mill. kr., i 1950 405 mill. kr. og var i 1951 steget til 636 mill. kr., en handel, som afgjort har vist sig gavnlig for Sverige og for svensk økonomi. Eller prøv at se på Finland, som jo faktisk har sikret sig et grundlag for sin industriproduktion og dens afsætning fremover, takket været den flerårige handelsoverenskomst med Sovjetunionen og andre østlande.

Jeg ved ikke, hvor meget regeringen mener at opnå ved den lovgivning, vi behandler i dag, men det kan næppe være mere end en lettelse af de vanskeligheder, vi står i. Jeg ved heller ikke, om regeringen selv tror på sine argumenter for ikke at udvide handelen mod øst, men jeg ved, at den brede befolkning er klar over, at der må mere til end simpelthen eksportkreditter. Herom fortæller de mange resolutioner og udtalelser fra fagforeninger og arbejdspladser. Det er noget, som de ved, såvel arbejdere som arbejdsgivere, det er noget, som bl. a. arbejderne på vore træskibsværfter har erfaret, der, efter at de gennem længere tid har været sysselsat med bygning af sælfangerskibe til Sovjetunionen, nu er tvun-

get til at hutle sig igennem med en ussel understøttelse, blot fordi man ikke ønsker at udvide handelen med Østeuropa. Eller lad mig udenfor arbejdernes kreds henvise til f. eks. De samvirkende jyske Husmandsforeninger, som har opfordret til udvidet handel både mod øst og mod vest.

Spørgsmålet er, om disse hundredtusinder af almindelige danske ikke tæller med i regeringens dispositioner. Spørgsmålet er, om almindelige danske arbejdere, almindelige danske småbrugere ikke også har deres at skulle have sagt. Hvis det er sådan, vil jeg opfordre regeringen til at udvide handelen til alle sider, også mod øst, og med dette ønske som medgift vil jeg anbefale det foreliggende lovforslag.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Jeg takker de ærede ordførere, der har givet tilslutning til det foreliggende lovforslag, og jeg vil derudover gerne gøre nogle ganske enkelte bemærkninger til de udtalelser, der er blevet fremsat.

Det ærede medlem hr. Krag fremfører spørgsmålet og problemet — som det unægtelig er — om vore voksende tilgodehaverne i visse tredielande. Det er et spørgsmål, der naturligvis i allerhøjeste grad interesserer regeringen, og som i øjeblikket er til nærmere overvejelse. Jeg håber, at det i løbet af nogen tid vil være muligt at fremkomme med forslag, som skulle støtte vor eksport, samtidig med at det kunne give forøget mulighed for at importere fra de pågældende lande. I hvilken udstrækning dette vil være muligt, kan jeg naturligvis på nuværende tidspunkt ikke sige, men jeg kan sige, at tendensen naturligvis må være en sådan, og iøvrigt vil jeg tilføje, at de foranstaltninger, der gennemføres overfor de pågældende lande, naturligvis ikke behøver at være ens overfor samtlige lande; problemet kan meget vel ligge vidt forskelligt på de forskellige markeder. Hele dette spørgsmål vil vi altså ganske naturligt komme tilbage til efter den grundige undersøgelse, der i øjeblikket er sat i gang.

Med hensyn til det spørgsmål, det ærede medlem hr. Foged rejste, vil jeg gerne udtale, at tab på de forskellige garantier naturligvis altid må forudses. Således som det forøvrigt fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der hidtil, i alt fald bortset fra rene bagateller, kun konstateret tab på C-garantier. Det er imidlertid rigtigt,